

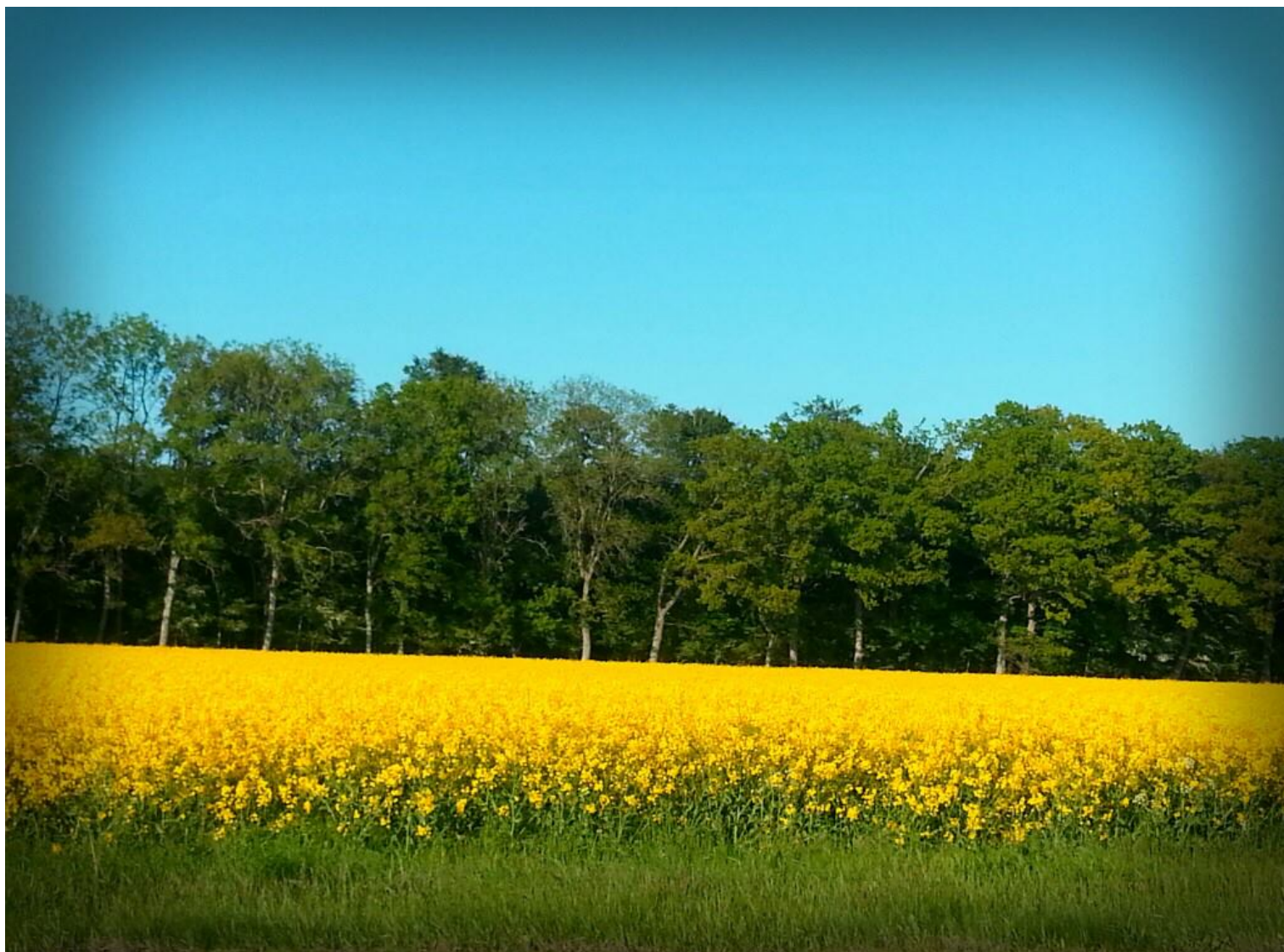
MILJØGODKENDELSE AF SVINEBRUGET STIGBROVEJ 20 4652 HÅRLEV

**MILJØGODKENDELSE
MEDDELT EFTER
HUSDYRBRUGLOVENS § 12**

Godkendelse til udvidelse af dyreholdet fra 125,23 DE til 308,86 DE samt udvidelse af staldafsnit og etablering af ny gyllebeholder.

DATABLAD

Ansøger, ejer og kontaktperson på ejendommen:

Navn	Torben Degn Jensen
Adresse	Stigbrovej 20, 4652 Hårlev
Telefon	53298493
E-mail	Vandgabsgaarden@dlgtele.dk

Bedriftsoplysninger:

Adresse	Stigbrovej 20, 4652 Hårlev
Matr. Nr.	8a Himlingøje By, Himlingøje m.fl.
CVR	21568880
CHR	15395

Konsulent:

Virksomhed	Gråkjær Miljø
Adresse	Fabersvej 15, 7500 Holstebro
Telefon	25196323
E-mail	Hachr@graakjaer.dk

Datablad	2
1. Generelle oplysninger i forhold til miljøgodkendelse.....	5
1.1. Ikke-teknisk resumé	5
1.2. Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
1.3. Offentliggørelse og høringer	7
1.4. Klagevejledning.....	8
2. Vilkår	9
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	14
3.1. Faste afstandskrav.....	14
4. Miljøredegørelse og vurdering	15
4.1. Husdyrhold, Anlæg og drift	15
4.2. Management	17
4.3. Egenkontrol.....	18
4.4. Foder.....	19
4.5. Energiforbrug	19
4.6. Vandforbrug	19
5. Forurening og gener fra husdyrbruget	21
5.1. Lugt.....	21
5.2. Støj.....	22
5.3. Lys	22
5.4. Fluer og skadedyr	23
5.5. Støv.....	23
5.6. Transport.....	24
5.7. Håndtering af affald.....	24
5.8. Håndtering af spildevand	25
5.9. Brændstof og kemikalier	25
5.10. Gødningsopbevaring og -håndtering	26
5.11. Driftsforstyrrelser og uheld.....	27
6. BAT.....	29
6.1. BAT i henhold til ammoniak	29
6.2. BAT i henhold til fosfor	30
6.3. BAT – foder.....	31
6.6. BAT – gødningsopbevaring	31
6.7. BAT i forhold til miljøledelse.....	32
7. Natur	32
7.1. Ammoniakfølsomme naturområder.....	32
7.2. Ammoniakbelastning af yngle- rasteområder for bilag IV-arter.....	33
8. Miljøledelse	33

9.	Alternative løsninger og 0-alternativet	34
9.1.	0-alternativet	34
10.	Husdyrbrugets ophør	34
11.	Bilagsoversigt.....	35
	Bilag 1 Lovgivning og grundlag for vilkår	36
	Bilag 2. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området nr. 149 (H132)	37
	Bilag 3. Vurdering af påvirkning af Bblag IV Arter.....	39
	Bilag 4. Oversigt over gældende vilkår	41
	Bilag 5. Afløbsplan	46
	Bilag 6. Transportveje	47
	Bilag 7. Erklæring om opbevaringskapacitet.....	48
	Bilag 8. Beregninger på gyllekølingsanlæg.....	49
	Bilag 9: Høringssvar.....	50

1. GENERELLE OPLYSNINGER I FORHOLD TIL MILJØGODKENDELSE

1.1. Ikke-teknisk resumé

Torben Degn Jensen, har d. 5. april 2017, ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på Stigbrovej 20, 4652 Hårlev.

Miljøgodkendelsen omfatter en udvidelse i husdyrholdet **fra** 125,23 dyreenheder (DE) **til** 308,86 DE. Desuden omfatter miljøgodkendelsen nedenstående udvidelser af eksisterende bygningsmasse:

- Den eksisterende klimastald forlænges mod nord med ca 18 meter hvor der etableres farestier
- Der bygges en ny stald til smågrise og drægtige søer øst for det samlede anlæg.
- Der bygges en ny overdækket gyllebeholder på 3.000 m³ syd for anlægget.

Der etableres gyllekøling i 1040 m² af de nye stalde for nedbringelse af ammoniak. Desuden etableres der en ny overdækket gyllebeholder.

Efter udvidelsen har ansøger en produktion på ejendommen Vandgabsgaarden på 308,86 DE, og dyreholdet fordeler sig således:

Dyretype	Nuværende drift		Ansøgt drift	
Søer	360 stk.	81,40 DE	780 stk.	176,37 DE
Polte (31-110 kg)			150 stk.	4,07 DE
Smågrise (7,2 – 31 kg)	9.500 stk.	43,83 DE		
Smågrise (7,0 – 31 kg)			27.600 stk.	128,42 DE
DE i alt		125,23 DE		308,86 DE

Godkendelsen bygger på oplysninger i ansøgningsskema nr. 96.997 samt tilhørende bilag og oplysninger fremkommet under sagsbehandlingen. Ansøgningsskema med beregninger er indsendt til Stevns Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Tidligere afgørelser

Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt men der foreligger en anmeldelse fra 2013, om "fulde stalde", efter § 19f i den daværende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse. Anmeldelsen lød på en produktion fra 360 søer og 9.500 smågrise (7,2-31 kg) til 360 søer og 11.345 smågrise (7,3 – 32 kg).

Det er ved efterfølgende tilsyn konstateret, at denne anmeldelse ikke er udnyttet, og "førproduktionen" i denne godkendelses beregninger, er derfor sat til den produktion der forelå forud for anmeldelsen i 2013.

Biaktiviteter

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen, som eksempelvis maskinstation, biogasanlæg eller halmfyr.

1.2. Afgørelse om miljøgodkendelse

Stevns Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12, til udvidelse af husdyrbruget på Stigbrovej 20, beliggende på matr. nr. 8a, Himlingøje By, Himlingøje.

Afgørelsen meddeles i medfør af § 12, stk. 2 i husdyrbekendtgørelsen, og under forudsætning af, at husdyrbruget overholder oplysninger indgivet i forbindelse med udarbejdelse af denne godkendelse samt overholdelse af de i godkendelsen stillede vilkår. Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse, hvilket betyder, at godkendelsen tages op til revurdering om 8 år. Herefter skal husdyrbruget revurderes hvert 10. år.

Miljøgodkendelsen skal udnyttes inden 6 år fra godkendelsesdatoen, ellers bortfalder godkendelsen eller de dele af godkendelsen der ikke er udnyttet.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget meddeles, da Stevns Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder bl. a. Museumsloven og byggeloven. Byggeri må først påbegyndes, når øvrige nødvendige tilladelser er indhentet.

Dato for godkendelse: 6. december 2017.

Sia Gudmundsson

Miljømedarbejder, Agronom

Natur & Miljø, Stevns Kommune

1.3. Offentliggørelse og høringer

Da ansøgningen om miljøgodkendelse indkom, var der 3 ugers forhåndsannoncering i Stevns Bladet fra d. 31. maj 2017 til d. 21. juni 2017, med mulighed for at se ansøgningsmaterialet og komme med kommentarer.

Efterfølgende har udkast til godkendelse været i høring i 6 uger fra 18. oktober 2017 til 29. november 2017, hos ansøger, interesseorganisationer, og omboende indenfor konsekvensradius (720 m).

Omkringboende på følgende adresser:

Stigbrovej 1, 4652 Hårlev	Stigbrovej 11, 4652 Hårlev,	Himlingøjevej 31, 4652 Hårlev
Stigbrovej 2, 4652 Hårlev	Stigbrovej 12, 4652 Hårlev	Lystrupvej 5, 4652 Hårlev
Stigbrovej 3, 4652 Hårlev	Stigbrovej 13, 4652 Hårlev	Lystrupvej 7, 4652 Hårlev
Stigbrovej 4, 4652 Hårlev	Stigbrovej 14, 4652 Hårlev	Lystrupvej 8, 4652 Hårlev
Stigbrovej 5, 4652 Hårlev	Stigbrovej 15, 4652 Hårlev	Lystrupvej 9, 4652 Hårlev
Stigbrovej 6, 4652 Hårlev	Stigbrovej 16, 4652 Hårlev	Lystrupvej 10, 4652 Hårlev
Stigbrovej 7, 4652 Hårlev	Stigbrovej 18, 4652 Hårlev	Lystrupvej 12, 4652 Hårlev
Stigbrovej 8, 4652 Hårlev	Stigbrovej 22, 4652 Hårlev	Lystrupvej 14, 4652 Hårlev
Stigbrovej 9, 4652 Hårlev	Stigbrovej 24, 4652 Hårlev	
Stigbrovej 10, 4652 Hårlev	Himlingøjevej 29, 4652 Hårlev	

Følgende interesseorganisationer er hørt, samt ansøger og dennes konsulent:

- Ansøger, Torben Degn Jensen vandgabsgaarden@dlgtele.dk
- Ansøgers konsulent, Hanne Østergaard, Gråkjær haost@graakjaer.dk
- Danmarks Naturfredningsforening dn@dn.dk
- DN – lokalforening stevns@dn.dk
- NOAH noah@noah.dk
- Miljø- og Fødevarerministeriet nst@nst.dk
- Sportsfiskerforbundet post@sportsfiskeforbundet.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed stps@stps.dk
- Det Økologiske Råd info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk forbund natur@dof.dk
- Friluftsrådet v/Erik Trøigaard erik@troigaard.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Den endelige miljøgodkendelse vil blive bekendtgjort i Stevnsbladet den 6. december 2017, og vil fra denne dato være tilgængelig på kommunens hjemmeside. Underretning om afgørelsen, med henvisning til link sendes til ansøger, dennes konsulent samt følgende interesseorganisationer og offentlige instanser:

Der sendes særskilt underretning om afgørelsen med henvisning til link, til omboende og ejere af ejendomme indenfor konsekvensradius

Bemærkninger til udkastet indkommet i høringsperioden

Der er indkommet en bemærkning fra Hårlev Vandværk, der skriver, at ejendommen ikke forsynes med vand derfra. Ejendommen har egen vandforsyning hvilket efterfølgende er noteret.

Der er ligeledes indkommet et høringssvar fra en omkringboende, der primært omhandler lugtpåvirkning fra husdyrbruget. Stevns Kommune har orienteret om, at lovgivningen og dennes vejledninger ikke giver kommunen mulighed for at afvige fra lugtberegninger foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk. Høringssvar samt kommunens kommentar er vedlagt som bilag.

I høringsperioden har Stevns Kommune tilrettet miljøgodkendelsen i forhold til ny lovgivning på husdyrområdet omhandlende indførelse af miljøledelse. Det kan læses i afsnit 8. Ændringerne er vurderet til at have underordnet betydning for omkringboende og andre høringsberettigede.

1.4. Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er offentliggjort. En eventuel klage skal indsendes gennem Klageportalen, som findes på www.borger.dk eller www.virk.dk. En eventuel klage skal være Miljø- og Fødevareklagenævnet i hænde **senest den 3. januar 2018**. Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

Hvis kommunen fastholder sin afgørelse, skal den senest 3 uger efter klagefristens udløb indsende kommunens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. Kommunen skal endvidere fremsende de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Opkrævning finder sted i forbindelse med indsendelse af klagen gennem Klageportalen.

Vejledning om klageportalen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. I særlige tilfælde kan en klage indsendes uden om Klageportalen. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen er f.eks. særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. En undtagelse kan også gælde for: Borgere, der mangler digitale kompetencer, for visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser og borgere med sprogvanskeligheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning. Hvis du tilhører en af de nævnte grupper og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge Klageportalen, kan du aflevere/indsende din klage til kommunen.

Du skal begrunde din anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Myndigheden sørger for at sende din anmodning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge Klageportalen. Du får besked fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko. Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

2. VILKÅR

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i godkendelsen og dennes vilkår, samt i det ansøgningsmateriale der er indkommet til Stevns Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre den generelle lovgivning stiller skærpede krav. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene.
2. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vandgabsgaarden, Stigbrovej 20, 4652 Hårlev, der er tilknyttet husdyrbruget under CVR nr.: 21 56 88 80
3. Eventuelt ejerskifte eller skift i driftsansvarlige, skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.
4. Godkendelsen bortfalder helt eller delvis, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra Godkendelsens dato.
5. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.

Produktionens omfang

6. Godkendelsen omfatter en udvidelse af svinebesætningen til 780 årssøer og 150 slagtesvin/polte (31-110 kg) og 27.600 smågrise. svarende til 308, 86 DE.

Nedbringelse af ammoniak

7. De nye staldafsnit skal indrettes med delvist spaltegulv, i henhold til ansøgningen.
8. Gyllekanalerne (i alt 1.040 m²) i de nye stalde er med træk-og-slip og skal forsynes med køleslanger der forbindes med varmepumpe.
9. Varmepumpen skal kunne levere en årlig køleydelse på mindst 14.248 KWh
10. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
11. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
12. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
13. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
14. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af kontrol af kølekredsens ydelse, afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt af sikkerhedsanordningen

15. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
16. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Indretning og drift

17. Staldindretning og dyrenes fordeling på stipladser skal være i overensstemmelse med beskrivelserne i denne miljøgodkendelse og beregningsoplysninger i it-ansøgningskema nr.: 96.997.
18. Der skal løbende udarbejdes produktionsrapporter, der skal gemmes i 5 år, og fremvises ved tilsyn
19. Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden, kunne fremvises kvitteringer for salg af smågrise samt slagterifregninger 5 år tilbage.
20. Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden, kunne fremvises opgørelser over råvare- og hjælpestofforbrug 5 år tilbage
21. Indvendig vask af stalde og inventar samt vask af vogne til transport af dyr, skal foregå med afløb til gyllebeholder eller særskilt beholder.

Affald

22. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer. Kvitteringerne skal opbevares i 5 år, således de kan fremvises ved tilsyn.
23. Farligt affald skal emballeres forsvarligt og opbevares på befæstet areal uden risiko for forurening af jord og grundvand
24. Spidse og skarpe genstande, herunder kanyler, skal opsamlet i brudsikre beholdere med låg. Beholderne skal være tørre og må ikke indeholde desinfektionsmidler.

Skadedyr

25. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
26. Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr.

Olie, brændstof og hjælpestoffer

27. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold.
28. Oplag af olie, kemikalier og brændstoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
29. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller kant, så en mængde mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
30. Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof eller lign. skal sikres mod påkørsel.

Planforhold

31. Tilbygningerne og de nye stalde skal opføres i samme materialer, farve, taghældning og højde som det eksisterende byggeri.

Energi og vand

32. Det årlige energiforbrug skal registreres. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
33. Der skal installeres vandur eller lign., således at vandforbruget kan registreres. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

34. Al vask af materiel skal foregå på tæt plads med bortledning af spildevand til gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Husdyrgødning

35. Der skal altid være opbevaringskapacitet og/eller foreligge skriftlige aftaler til minimum 9 måneders oplag af gylle.
36. den nye gyllebeholder på 3.000 m³ skal til enhver tid være fast overdækket i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
37. Åbning af teltdugen på den nye beholder må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt ved fjernelse af bundfald.
38. Skader på teltoverdækning skal repareres inden for en uge. Såfremt skaden ikke kan udbedres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.
39. Der skal føres logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal gemmes i 5 år, og vises på forlangende
40. Håndtering af gylle skal altid ske under opsyn, således spild undgås.

Lugt

41. Omrøring af gylle må tidligst påbegyndes et døgn før udbringning.
42. Husdyrgødning, der er afsat i liggearealet i staldene, skal skrubes til gyllekanaler.
43. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
44. Ventilationssystemet skal løbende renholdes og justeres - mindst én gang om året (om foråret), i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
45. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen eftergive, at de i ansøgningen forudsatte lugtbidrag overholdes. I det tilfælde, skal der udarbejdes en handlingsplan for reduktion af generne. Handlingsplanen skal godkendes af Stevns Kommune, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Transporter

46. Transporter til og fra ejendommen skal som hovedregel foregå på hverdage mellem kl. 6 og 18.

Støj

47. Virksomhedens støjbidrag til støjbelastningen i omgivelserne målt i dB(A) må ikke overskride nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag – fredag Kl. 7-18 Lørdag Kl. 7-14	Alle dage Kl. 18-22 Lørdag Kl. 14-18	Søn- og helligdag Kl. 7-22	Alle dage Kl. 22 - 7
55 dB(A)	45 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

48. Spidsbelastningen for støjniveauet om natten må ikke overstige 55 dB(A) målt ved nabobeboelse eller dennes opholdsareal.
49. Hvis Kommunen skønner det nødvendigt, skal virksomheden for egen regning eftervise, at de stillede støjvilkår er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves en gang pr. kalenderår og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Rapporten med resultater af målinger/ beregninger skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter målingernes udførelse. Støjmålinger skal udføres under mest støjende driftsforhold.
50. Der vil i tilfælde af, at der ved måling konstateres overskridelser af støjvilkår, blive stillet krav om yderligere målinger, der dokumenterer, at vilkårene kan overholdes. Dokumentationsrapporter skal udarbejdes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen (pt. nr. 5 og 6/1984).
51. Udbedring af defekte og støjende kompressorer, ventilatorer og pumper skal ske straks.

Uheld

52. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan inkl. kortbilag på ejendommen. Beredskabsplanen skal beskrive hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig for alle, der færdes på bedriften. Den endelige beredskabsplan skal sendes til kommunen senest en måned efter, at miljøgodkendelsen tages i brug.
53. Pumpning af gylle, olie, restvand og andet, skal ske under opsyn.

Egenkontrol

54. Der skal som led i husdyrbrugets egenkontrol, føres logbog over følgende:
- Datoer for rengøring, service og udskiftning af staldmekanik (ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper og lignende)
  - Dato for driftsuheld som kan medføre forurening fra virksomheden, samt beskrivelse af hændelsens omfang
  - Registrering af årligt forbrug af el og vand
  - Dokumentation for bortskaffelse af affald

Miljøledelse

55. Husdyrbruget skal indføre et miljøledelsessystem, hvor den ansvarlige for husdyrbruget skal gennemføre og overholde nedenstående:
- formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
  - fastsætte miljømål
  - udarbejde en handlingsplan for de fastsatte miljømål
  - minimum en gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
  - minimum en gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet
56. ovenstående skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation.

Ophør

57. Tilsynsmyndigheden skal straks have meddelelse om, når ejendommens dyrehold ophører.
58. Der skal på ejendommen træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og for at bringe ejendommen i miljømæssig forsvarlig tilstand. Herunder bortskaffelse af fodermidler, medicin, tømning og sløjfning af olietanke samt rengøring af staldbygninger og siloer.
59. Gyllekanaler og gylletanke tømmes og rengøres fuldstændigt for gylle enten i samme planperiode som dyreholdet ophører på ejendommen eller i næstkommende planperiode.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Ejendommen "Vandgabsgaarden" er beliggende nord for landsbyen Hårlev. Ejendommen er placeret i landzone i et område, som i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og er primært forbeholdt landbrug. Landskabet nord for Hårlev er blødt bakket og dødishullerne ses ofte som udyrkede lavninger. Arealanvendelsen i området er primært intensivt landbrug domineret af marker, til tider opdelt af levende hegn, samt spredte gårde og husmandsudstyknings.

Nord for produktionsbygningerne er der et 5-rækkers læhegn på tre sider af ejendommen, således at de skærmer for udsynet fra Stigbrohuse ind mod ejendommen. På siderne ud mod marken, er der ikke læhegn, da der ikke er ejendomme der ligger i den retning. Anlægget vil syne større men da alt holdes i samme materialer vurderes det ikke, at have indflydelse på landskabets samlede udtryk. Det vurderes, at udvidelsen af produktionsbygninger ikke vil have indflydelse på det geologiske udtryk i landskabet, idet landbrug og landbrugsejendomme i forvejen er en del af udtrykket i Stevns Kommune.

I forbindelse med udvidelsen forlænges eksisterende staldbygning med en farestald på ca. 400 m². Det påføres også en ny toklimastald på ca. 2.800 m² til smågrisene, længst mod øst. Staldbygningerne er ca. 6,5 m høje og opført i gule søsten med gråt eternittag. Taghældningen er 15°. I forbindelse med udvidelsen forlænges den eksisterende bygning og der opføres ny so- og smågrisestald. De nye staldafsnit vil blive opført i samme materialer som det eksisterende byggeri.

Ejendommen ligger ikke indenfor bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger eller andre udpegninger, der kræver ansøgning om dispensation, giver begrænsninger eller medfører forbud mod opførelsen af produktionsapparat eller udvidelse af dyreholdet generelt.

3.1. Faste afstandskrav

Tabel 3.1.1: afstandskrav og faktiske afstande

	Reel afstand	Minimumskrav
Ikke almene vandforsyningsanlæg (nye dele af anlægget)	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (nye dele af anlægget)	>50 m	50 m
Vandløb og dræn (nye dele af anlægget)	25 m	15 m
Søer (nye dele af anlægget)	>15m	15 m
Offentlig vej (nye dele af anlægget)	100 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed (nye dele af anlægget)	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom (nye dele af anlægget)	40 m	15 m
Naboskel (nye dele af anlægget)	200 m	30 m
Enkeltbeboelse (Stigbrovej 18)	235 m	50 m
Samlet bebyggelse (Stigbrohuse)	270 m	-
Byzone/lokalplanlagt område i landzone (Hårlev)	1.100 m	-

Anlægget på Stigbrovej skal overholde ovenstående afstandskrav jf. §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven.

Stevns Kommunes vurdering

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor placeringsmæssigt ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller medføre væsentlig risiko for forurening.

4. MILJØREDEGØRELSE OG VURDERING

Stevns Kommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved udvidelsen af husdyrproduktionen på stigbrovej 20, 4652 Hårlev.

Vurderingen er foretaget efter reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet fra ansøgers konsulent efter modtagelsen af ansøgningen.

På baggrund af nærværende miljøteknisk beskrivelse har Stevns Kommune besluttet at meddele godkendelse til svineproduktionen på ejendommen.

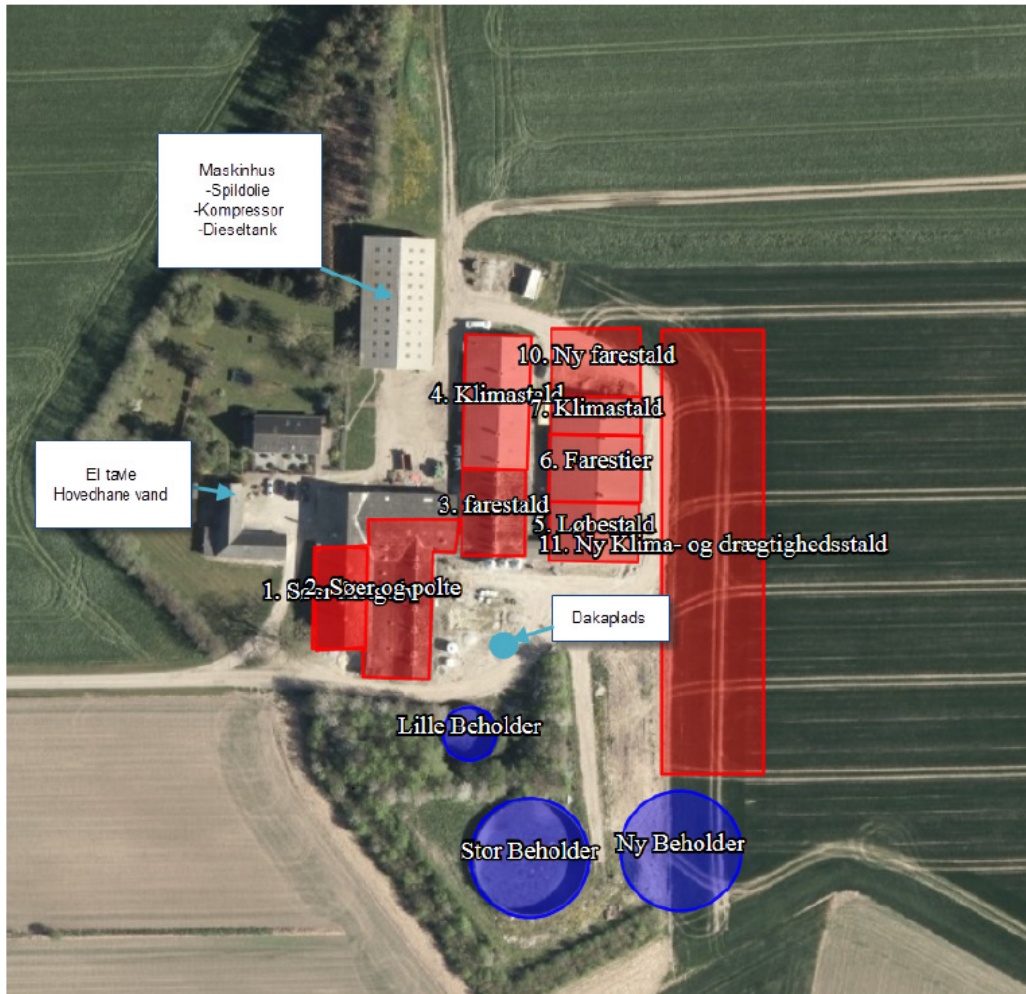
4.1. Husdyrhold, Anlæg og drift

På ejendommen er der en eksisterende tilladelse til 360 søer og 9.500 smågrise svarende til 125,23 DE. Ansøger ønsker at udvide produktionen til 780 søer med fravæning ved 7,0 kg, 16.300 smågrise (7,0-31 kg) samt 150 polte (31-110 kg) svarende til 308,86 DE.

Sostaldene er i det ansøgte indrettet med delvis spaltegulv både i farestalden og i løbe- og drægtighedsstaldene. Poltene går på delvist spaltegulv, med 25-49 % fast gulv og smågrisene går i toklimastalde ligeledes på delvis spaltegulv.

Ventilationsanlægget er combidiffust og undertryksventilation styrer temperaturen, så der er optimale forhold for svinene i staldene. Der er alarm og nødopluk på ventilationsanlægget i tilfælde af strømsvigt.

Der er opsat overbrusningsanlæg, som kan medvirke til at binde støv, og styre grisenes gødeadfærd. Især i sommerhalvåret kan overbrusning være med til at opretholde en god hygiejne i stierne og derigennem reducere risiko for lugtgener. Overbrusningsanlægget bidrager desuden til nedkøling af grisene i varme perioder. Gødning fra dyrene håndteres udelukkende som gylle.

Figur:47.1.1 oversigtstegning over ejendommen

Tabel 4.1.1. Anvendelse af sektionerne på oversigtstegningen.

Bygning	Anvendelse	Kapacitet/stipladser	Beskrivelse
1	sostald	nedlægges	løsgående, dybstrøelse + fast gulv
2	poltestald	36 stipladser	delvis spaltegulv 25-49%
3	farestald	45 stipladser	kassestier, delvis spaltegulv
4	smågrisestald	1.000 stipladser	toklimastald, delvis spaltegulv
5	løbestald	210 stipladser	løsgående, delvis spaltegulv
6	farestald	45 stipladser	kassestier, delvis spaltegulv
7	smågrisestald	619 stipladser	toklimastald, delvis spaltegulv
10	NY farestald	105 stipladser	kassestier, delvis spaltegulv
11	NY smågrisestald	2330 stipladser	toklimastald, delvis spaltegulv
11	Ny drægtighedsstald	375 stipladser	løsgående, delvis spaltegulv
Lille gyllebeholder		600 m ³	flydelag
Stor gyllebeholder		3.000 m ³	flydelag
Ny gyllebeholder		3.000 m ³	fast overdækning

4.2. Management

Ansøger har i ansøgningsmaterialet oplyst, at den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget. Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Stevns Kommunes vurdering

Ejer har udførligt redegjort for en række ledelses- og kontrolrutiner, der vurderes at medføre mindst mulig miljøbelastning og færrest muligt gener for omgivelserne.

Stevns Kommune har sikret en række af disse ledelses- og kontrolrutiner via vilkår i miljøgodkendelsen. Herudover har kommunen, for at sikre korrekt og hensigtsmæssig handling i tilfælde af uforudsete hændelser, stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, der skal imødegå væsentlige konsekvenser for det eksterne miljø.

4.3. Egenkontrol

På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen:

- Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- Markdriften søges tilrettelagt således, at udvaskningen af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås.
- Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udspreddning af gylle.
- Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet og der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen. '
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Opbevaring og håndtering af kemikalier på bedriften sker på forsvarlig vis.
- Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

Dokumentation:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Produktions- / effektivitetskontrol
- Markplaner, gødningsplaner og sprøjteplaner
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Beredskabsplan
- APV-mappe
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

Stevns Kommunes vurdering:

Det er Stevns Kommunes vurdering at husdyrbruget har fokus på sundhed, god management og egenkontrol på virksomheden, for at have hensigtsmæssig drift med henblik på minimering af miljøpåvirkning, energi- og vandforbrug.

Der vil blive stillet vilkår til egenkontrol, for at fastholde bedriftens kontrolrutiner.

4.4. Foder

På ejendommen er der på nuværende tidspunkt indkøbt tørfoder, dette ændres evt. til hjemmeblandet ved udvidelsen. Foderet er primært sammensat af korn, soja og mineralblandinger.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

4.5. Energiforbrug

Ansøger beskriver, at energi primært anvendes til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle og til belysning. I nudriften benyttes ca. 121.000 KWh. Efter udvidelsen bliver forbruget ca. 285.000 KWh pr år beregnet efter normalt.

Overskudsvarmen fra gyllekøling bliver anvendt til opvarmning i staldene.

I staldene anvendes primært lavenergibelysning. Lyset vil være tændt efter behov når der arbejdes i staldene. Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Der er etableret temperaturstyret ventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikrer at der ikke bruges unødigt energi pga modstand fra støv og skidt. I den nye stald og ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes motorer, der er energibesparende.

Ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang staldene vaskes, hvilket sker flere gange om året i de fleste stalde. Ventilationsanlægget serviceres løbende.

Overbrusning bruges til køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne kører på timer, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Stevns Kommunes vurdering:

Stevns Kommune vurderer, at svinebruget ud fra ovenstående har fokus på at reducere energiforbruget.

4.6. Vandforbrug

Ejendommen har egen vandforsyning.

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene. I nudriften benyttes ca. 4.000 m³ vand årligt og i ansøgt drifts anslås det at der benyttes ca. 9.000 m³ årligt. Vandforbruget er beregnet efter normalt.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkenipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation. Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Stevns Kommunes vurdering

Stevns Kommune vurderer, at svinebruget har fokus på at reducere vandforbruget bl.a. ved brug af højtryksrensning og iblødsætning ved rengøring af stalde, anvendelse af drikkenipler i fodertrugene hos svinene og jævnlig eftersyn og reparation af lækager.

5. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om der fra det samlede anlæg vil være væsentlige negative konsekvenser for den omgivende beskyttede natur og de omkringboende.

5.1. Lugt

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved jævnlig rengøring og overbrusning, der styrer dyrenes gødningsadfærd. Derudover vil samtlige ventilationsskakte blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret min. 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Beregning af lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg beregnes i lugtenheder. Beregningen baseres på husdyrtype, kg dyr på stald (antal stipladser) og staldsystem.

Geneafstandene, som er den afstand hvor der forventes en ikke acceptabel lugtgener, beregnes ud fra anlæggets lugtenheder. Er afstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byområde større end den beregnede geneafstand, overholder projektet lovgivningens krav til lugt. Nærmeste enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt er Stigbrovej 18, beliggende ca. 285 m fra produktionen, målt fra lugtcentrum i staldene.

Nærmeste hus i samlede bebyggelse er beliggende i Skørping, og er stuehuset på Stigbrovej 16, ca. 320 m fra staldene og der er ca. 1,1 km til nærmeste byzone, jf. kommuneplan, hvilket er Hårlev, beliggende syd for ejendommen.

Tabel 5.1.1: resultat af lugtberegning

Områdetype	Geneafstand	Aktuel afstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	514,13 m	Ca. 1.100 m	Ja
Samlet Bebyggelse	317,76 m	Ca. 320 m	Ja
Enkelt bolig	162,58 m	Ca. 285 m	Ja

Stevns kommunes vurdering

Da geneafstanden, er længere end den vægtede gennemsnitsafstand, overholder den ansøgte produktion det generelle beskyttelseskrav til lugt.

Et velfungerende ventilationssystem afgørende for, at der sker en tilstrækkelig fortynding af lugtstoffer fra staldene. Derfor er der stillet vilkår om at ventilationssystemet serviceres og rengøres.

Der er etableret overbrusning i staldene. Overbrusning sikrer en optimal staldtemperatur og fremmer en hensigtsmæssig gødningsadfærd hos svinene. Høje staldtemperaturer kan omvendt medføre en uheldig gødningsadfærd, hvor svinene gøder på det faste leje og ruller sig for at afkøle sig med større lugtgener til følge.

I perioder kan der forekomme lugtgener i forbindelse med udslusning, omrøring og udbringning af gylle, hvilket almindeligvis må accepteres i landbrugsområder.

Med de stillede vilkår og overholdelse af husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for lugt, samt de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen, vurderes det, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener hos naboerne.

5.2. Støj

Ansøger oplyser at på ejendommen er der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav mht. til støj.

Kompressor står ved drægtighedsstalden og det vurderes at der ikke vil være støjgener udenfor ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning. Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Stevns Kommunes vurdering

Støj fra landbrug i disse områder må, efter Stevns Kommunes opfattelse, i reglen accepteres, hvis støjen kan henføres til almindelige landbrugsaktiviteter.

Støjkilderne vil hovedsageligt være fra ventilationsanlæg, som kører kontinuert. Der anvendes temperaturreguleret styring af ventilationen. Gamle ventilationsanlæg kan forvolde støjgener, hvorimod nye og vedligeholdte anlæg oftest er lydsvage.

Stevns Kommune vurderer, at husdyrbruget kan overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Stevns Kommune har stillet vilkår om maksimal støjbelastning i overensstemmelse med de anbefalede støjgrænser for at fastholde virksomheden på et acceptabelt støjniveau for normale landbrugsaktiviteter.

5.3. Lys

Ifølge ansøger vil der ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da det vil være slukket om natten. Der er udendørsbelysning ved stuehuset og ved udlevering. Denne belysning vil ikke være tændt om natten. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Stevns Kommunes vurdering

Afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 180 m fra anlæggets nærmeste dele og ejendommen er omkranset af træer/læhegn. Der vil ikke blive opstillet kraftige projektører eller anden belysning af bygninger, pladser m.v. og derfor vurderes det, at der ikke vil forekomme væsentlige lysgener for omkringboende.

5.4. Fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

Fluegener minimeres ved at der bruges rovfluer i staldene. På denne måde forekommer der ikke store skadedyrsgener fra stalden i nudriften. For at holde skadedyrsniveauet på et minimum, fortsætter det forebyggende arbejde i den nye stald og det forventes derfor ikke at der vil optræde flere gener efter udvidelsen.

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper og efter retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Stevns Kommunes vurdering

Skadedyr skal bekæmpes ved hovedsageligt at have fokus på staldhygiejne og renholdelse af ejendommens omgivelser. Foder skal opbevares så der ikke er risiko for tilhold af rotter m.v..

Husdyrbruget er beliggende i god af stand til nærmeste nabobeboelse - ca. 270 m fra anlæggets nærmeste dele.

Da der anvendes rovfluer i staldene, og ved at svinebruget følger de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, vurderer kommunen at der almindeligvis ikke vil opstå væsentlige fluegener fra dyreholdet.

Da der er indgået samarbejde med rottebekæmpelsesfirma, vurderer kommunen, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige rottegener.

5.5. Støv

Ansøger oplyser, at der ikke vil være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene og der vil forekomme støv i forbindelse med indblæsning af foder i siloen.

Støvet minimeres generelt som følge af omhyggelig management.

Stevns Kommunes vurdering

Der er fastsat vilkår til at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, bl.a. for at begrænse støvgener.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende da nærmeste beboelse er ca. 240 m fra siloen og der er afskærmende beplantning imellem omkringboende og produktionsbygningerne.

5.6. Transport

Ansøger oplyser, at arbejdskørsel til og fra produktionen sker ad Stigbrovej. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med levering af afhentning af smågrise, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens afhentning af grise sker ugentligt.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

På dage med gyllekørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på- og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Tabel 5.6.1.: oversigt over anslåede transporter til/fra ejendommen

	Antal transporter pr. år før udvidelse	Antal transporter pr. år efter udvidelse
Foder	52	104
Afhentning af affald	12	12
Afhentning af døde dyr	104	104
Dyretransporter	78	104
Husdyrgødning	118	265
Levering af olie til opvarmning	12	0
Diverse (dyrlæge, håndværkere m.m.)	52	52
I alt	428	641

Stevns Kommunes vurdering

Antallet af transporter der knytter sig til husdyrproduktionen stiger fra ca. 8 om ugen til ca. 12 om ugen. Antallet af transporter er fordelt over hele året, men i højsæsonen for gylleudbringning (forår og efterår), vil der dog forekomme flere transporter. Derudover vil der være transporter og andre landbrugsaktiviteter i forbindelse med markdriften, eksempelvis kørsel med mejetærsker, kornvogn m.v. Disse hører ikke under husdyrloven, og fremgår derfor ikke af denne miljøgodkendelse.

5.7. Håndtering af affald

Ansøgers konsulent har redegjort for affald fra husdyrproduktionen i det nedenstående:

- Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.
- Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftørringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.
- Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.
- Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Stevns Kommunes vurdering

Dagrenovationslignende affald (uhyggiejsk affald fra f.eks. beboelser/frokoststuer og lign.) skal bortskaffes via den kommunale dagrenovationsordning.

Andre affaldsfraktioner skal sorteres og bortskaffes i henhold til Stevns Kommunes regulativ for bortskaffelse af erhvervsaffald med tilhørende bilag. Regulativet kan findes på kommunens hjemmeside.

Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr.

Det vurderes, at kommunens regulativer og forskrifter på området er tilstrækkeligt til at sikre en miljømæssig forsvarlig affaldshåndtering på husdyrbruget.

5.8. Håndtering af spildevand

Tabel 58.1: Oversigt over spildevand

Type	Ca. m ³	Afledes til
drikkevandsspild, rengøring og overbrusning	1.400	Gyllesystem
tagvand fra eksisterende stalde/bygninger	4.350	Nedsivning
tagvand fra nye stalde	4.500	Nedsivning
spildevand fra husholdning og forrum	200	septiktank

Ifølge ansøger ledes spildevand fra produktionen primært til gyllebeholder og tagvand fra produktionsbygningerne afledes til dræn. Sanitært spildevand fra mandskabsrum ledes via septiktank til nedsivningsanlæg på nuværende tidspunkt, men da området ligger i opland der skal rense til renseklasse SO (skærpede krav til denitrifikation og organisk stof) skal der etableres en renseløsning for spildevand der opfylder dette.

Stevns Kommunes vurdering

Det skal sikres at spildevand fra produktionen håndteres og udledes hensigtsmæssigt.

For at sikre færrest mulige gener fra ejendommens spildevand er der stillet vilkår til afløb fra stald, vaskepladser og lign. skal føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder, der er godkendt til formålet.

5.9. Brændstof og kemikalier

Kemikalier og olieprodukter vil jf. ansøgers konsulent blive opbevaret som anført nedenfor:

- Der opbevares pesticider og andre sprøjtemidler på ejendommen aflåst i maskinhuset
- Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads.
- Fyringsolie opbevares i godkendte tanke på betongulv. Efter udvidelsen vil mængden af olie være begrænset, da gyllekøling vil levere varme til staldene.

Stevns Kommunes vurdering

Opbevaring af olie og kemikalier sker miljømæssigt forsvarligt.

5.10. Gødningsoptbevaring og -håndtering

På ejendommen er alle stalde med gyllesystemer, således der kun forefindes flydende husdyrgødning på ejendommen.

Gyllen opbevares i 3 gyllebeholdere efter udvidelsen af produktionen. Der er i forvejen to gyllebeholdere i drift på ejendommen, en på 3.000 m³ samt en mindre på på 600 m³. nedenstående tabel viser en oversigt over opbevaringsanlæg til gylle fra produktionen.

Tabel 5.10.1.: Oversigt over kapacitet til gødningsoptbevaring

Gødningsoptbevaringsanlæg	Kapacitet (m ³)	Fordeling %
Gyllebeholder, lille	600	9
Gyllebeholder, stor	3.000	45
Gyllebeholder, ny overdækket	3.000	46
Samlet opbevaringskapacitet	6.600	100 %

Der er indsendt en kapacitetserklæring fra ansøgers konsulent. Nedenstående skema er et uddrag.

Tabel 5.10.2: Beregning af gyllemængde

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:							
Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Løsg. delvis sp.	780	30	-	7,1		3.448
Årssøer farestald	Kassestier	780	30		7,1		1.326
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	27600	-	7,1	31		3.095
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv	150	-	31	110		76
I alt							7.944

Der skal til enhver tid være opbevaringskapacitet til minimum 9 måneders gødningsoptbevaring som følge af husdyrgødningsoptbevaringsbekendtgørelsen. Da ovenstående svarer til en opbevaringskapacitet på 10 måneder er dette overholdt.

Husdyrgødning skal afsættes til godkendt modtager.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen/lastbilen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt skader. Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Stevns Kommunes vurdering

Gyllebeholderne er omfattet af reglerne om 10 års beholderkontrol. Tømning af gyllebeholderne sker under overvågning hvorved risikoen for evt. udpumpning af gylle ved et uheld minimeres.

Der etableres fast overdækning af den nye beholder på 3.000 m³, men ikke på de to eksisterende gyllebeholdere på hhv. 600 m³ og 3.000 m³. Gyllen i de sidstnævnte beholdere er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak.

Ved ovenstående vurderer kommunen at husdyrbruget har en hensigtsmæssig og lovlig håndtering af husdyrgødning. Der er stillet vilkår til opbevaringskapacitet og gødningshåndtering.

5.11. Driftsforstyrrelser og uheld

På ejendommen er der ifølge ansøgningen risiko for følgende driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med produktionen.

- Et uheld med overløb eller revnet gyllebeholder vil kunne foranledige forurening af arealerne ved gyllebeholder.
- Hvis der sker et uheld med udstyret til udlægning af gylle, vil der kunne forekomme en overgødsning af udbringningsarealerne med kvælstof og fosfor.
- En forkert foderblanding kan give et øget indhold af kvælstof og fosfor i foderet og hermed i gødningen, der fordeles på arealerne.
- En alvorlig sygdom vil kunne kræve nedslagtning af besætningen på stedet.
- Et strømsvigt vil normalvis ikke give konsekvenser i forhold til miljøet, men vil kunne give problemer i forhold til den interne mekanik og herunder ventilationen i staldene. I yderste konsekvens vil et strømsvigt kunne foranledige døde dyr pga. varmestress.
- Hvis døde dyr ikke bliver afhentet jævnligt
- Hvis der ikke er en god hygiejne i staldene, vil der kunne opstå større lugtgener end under normal drift.

Med henvisning til ovennævnte punkter, har ansøger beskrevet følgende foranstaltninger for at imødegå driftsforstyrrelser:

Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkapsler udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier,

gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret..

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltankene er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Stevns Kommunes vurdering

Med de generelle regler på området vurderes risikoen for uheld eller skadelige virkninger at være minimal.

Det kan dog ikke udelukkes, at der kan ske uheld på virksomheden, derfor har Stevns Kommune stillet vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan der skal reageres i tilfælde af uheld, som kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal indsendes til Stevns Kommune.

6. BAT

En vurdering af hvilket emissionsniveau, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT, bør indeholde en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som helhed. Her differentieres mellem eksisterende stald og nybyggeri eller gennemgribende renovering af eksisterende stald, i forhold til forskellige proportionalitetsbetragtninger.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår indeholdende vejledende emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af BAT. Miljøstyrelsen har for hver enkelt dyretype foretaget en undersøgelse af, hvilke teknikker og teknologier, der inden for områderne foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning kan bidrage til at begrænse forureningen fra husdyrbrug. Herefter har Miljøstyrelsen vurderet, hvilken kombination af teknikker og teknologier, der efter en nærmere række kriterier, kan betegnes som værende BAT. Indtil videre er emissionsgrænseværdierne kun af vejledende karakter. Det betyder, at det fortsat er kommunalbestyrelsens ansvar at sikre, at der bliver foretaget en vurdering af, hvorvidt ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, og i den forbindelse fastsætter nødvendige og relevante vilkår herom i den enkelte miljøgodkendelse.

Da hudsyrbruget er et IE-brug skal der indføres et miljøledelsessystem.

I den konkret sag har Stevns Kommune ikke fundet anledning til at fravige Miljøstyrelsens vejledning i forbindelse med emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, og Stevns Kommune har foretaget sin vurdering af, hvorvidt husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT, mht. emission af ammoniak og fosfor, på baggrund af de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor.

6.1. BAT i henhold til ammoniak

BAT-niveauet for projektet er beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsgrænseværdier i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. Resultater fremgår af tabeller nedenfor.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav	
Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-12,80 kgN/år
Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre	
	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	764,23
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1936,20
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	365,02
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00
Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	3065,45 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	3082,39 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-16,94 kgN/år

Ejendommens udledning af ammoniak efterlever Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier for BAT, ved følgende tiltag:

- Gyllekøling i de nye stalde (10 % effekt)
- Overdækning af den nye gyllebeholder

For at overholde BAT-emissionsniveauet på 3.082,39 kg N/år, skal gyllekølingsanlægget reducere ammoniakemissionen med 10,1 % på årsbasis. Gyllekanalerne i de nye stalde (i alt 1.040 m² med træk-og-slip-system) forsynes med en varmepumpe, med en gennemsnitlig specifik køleeffekt på 13,7 W/m² og derfor en årlig køleydelse på:

$$(13,7 \text{ W/m}^2 \times 1.040 \text{ m}^2) / 1000 \times 8760 \text{ timer} = 124.392 \text{ kWh}$$

Husdyrbruget vurderes at leve op til det fastsatte BAT-niveau, da ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets samlede anlæg i den indsendte ansøgning er beregnet til 3.065,45 kg N/år, jf. ansøgningsystemet, Husdyrgodkendelse.dk.

Stevns Kommunes vurdering

Af ovenstående tabel kan det ses, at for at overholde BAT skal ammoniakemissionen holdes under 3.082,39 kgN/år. Den ansøgte produktion vil udlede 3.065,45 KgN/år og derfor vurderer kommunen at projektet overholder BAT med en overfyldelse på 16,94 kg/N/år.

Der stilles vilkår for begrænsning af ammoniakemission og sikring af overholdelse af BAT i form af vilkår til varmepumpen samt til overdækning af gyllebeholder.

6.2. BAT i henhold til fosfor

Der er ud fra Miljøstyrelsens vejledende notat beregnet et BAT-niveau for den samlede bedrift, i forhold til fosfor, på:

Tabel 6.2.1: BAT fosfor

Dyretype	Antal DE	Emission opnåeligt ved BAT kg P/DE ab lager	Samlet emission kg P/ab lager
Slagtesvin	4,07	22,3	90,8
Smågrise	128,47	29,2	3.751,3
Søer	176,32	23,9	4.214,1
Samlet			8.056,15

Den samlede emission opnåeligt ved BAT er beregnet til 8.056,15 kg P/ab lager. I ansøgningen er den samlede mængde fosfor ab lager beregnet til 7.468,10 kg P, og derfor er BAT-kravet mht. fosfor overholdt. Der stilles vilkår til foderkorrektion for sikkerhed af overholdelse af BAT i forhold til fosfor.

Stevns Kommunes vurdering

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter primært fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor. Miljøstyrelsen har baseret emissionsgrænseværdien for fosfor på en enkelt fosforreducerende teknik, som omfatter optimering af fosforudnyttelsen hos hhv. smågrise, søer og slagtesvin. Anvendelsen af denne teknik vurderes at være omkostningsneutral.

6.3. BAT – foder

BAT med hensyn til fodring er, at benytte foderplaner således at foderet tilpasses dyrenes behov, samt styring af næringsstofindholdet i foderet (P og N) således mindst mulig kvælstof og fosfor udledes fra husdyrbruget.

På ejendommen bliver der udarbejdet foderplaner og det anføres af ansøgers konsulent, at der er fokus på at optimere og nedbringe fosfor og proteinindholdet i foderet. På den baggrund er det Stevns Kommunes vurdering at BAT for foder er opfyldt.

6.4. BAT - energi

Der foreligger pt. ingen retningslinjer vedrørende anvendelse af bedst tilgængelig teknologi til reduktion af energiforbrug for svinebrug. På ejendommen er der som en del af egenkontrol løbende registrering af elforbrug og det er stillet som vilkår.

På den måde kan ejer løbende følge med i sit energiforbrug og se resultatet af dispositioner der påvirker elforbruget. Da der bliver installeret gyllekøling er der en 100 % genanvendelse af overskudsvarmen i farestierne og i smågrisestaldene, hvilket sparer den energi der ellers ville skulle anvendes. Ved eftersyn og rengøring af ventilatorer og afkast hyppigt og efter hvert hold smågrise, nedsættes energiforbruget da modstand i form af støv og snavs fjernes, og defekter udbedres.

På den baggrund er det Stevns Kommunes vurdering at BAT for energi er opfyldt for husdyrbruget.

6.5. BAT – vandforbrug

På ejendommen er der løbende registrering af vandforbrug som en del af egenkontrol, hvilket giver mulighed for at opdage afvigelser og finde og udbedre fejl og lækager hurtigst mulig, således vandspildet mindskes.

Der vil i forbindelse med iblødsætning af stalde forud for højtryksrensning være en vandbesparelse, ligesom installation af drikkenipler over fodertrugene, medfører et mindre drikkevandsspild.

På den baggrund vurderer Stevns kommune at husdyrbruget har fokus på at nedbringe vandforbruget og derved opfylder BAT for vandforbrug.

6.6. BAT – gødningsopbevaring

På ejendommen opbevares flydende husdyrgødning i tætte beholdere af typegodkendt beton der er sikret mod tæring. Der foretages lovpligtige eftersyn af gyllebeholderen hvert 10. år hvor beholderen gennemgås for begyndelse utætheder.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn/ lastbil med fastmonteret kran, hvor pumperøret automatisk tømmes, for at undgå spild.

Beholderne inspiceres visuelt mindst én gang om året efter tømning. Gyllen omrøres kun umiddelbart inden udspredning

På den baggrund vurderer Stevns Kommune at ejendommen opfylder BAT i henhold til håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

6.7. BAT i forhold til miljøledelse

Da husdyrbruget er et IE-brug ud fra definitionen i husdyrbekendtgørelsens § 2, er det omfattet af regler om at der som del af BAT skal indføres miljøledelse.

6.8. Fravalg af BAT-teknologi

Luftrensning er fravalgt i nye stalde, da der er behov for en ny varmekilde. Teknologien vurderes derfor uproportional da gyllekøling kan bruges som ny varmekilde.

Svovlsyrebehandling af gylle i de eksisterende er fravalgt, da det vurderes at etableringsomkostningerne er for høje og at teknologien derfor er uproportional. Det vurderes at luftrensning i den eksisterende drægtighedsstald er mere proportional.

Svovlsyrebehandling af gylle i de nye stalde er fravalgt, da det prioriteres højere at få en bæredygtig energikilde, hvilket gyllekøling vurderes at være. Teknologien vurderes derfor at være uproportional når der i staldene skal etableres gyllekøling af hensyn til varmebehovet på ejendommen.

7. NATUR

Stevns Kommune har foretaget en vurdering om udvidelsen af svineproduktionen har en negativ effekt på naturtilstanden omkring ejendommen. Vurderingen er foretaget ud fra beregninger foretaget i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk og efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

7.1. Ammoniakfølsomme naturområder

Tabel 7.1.1.: Beskyttelsesniveauer for naturtyper

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for totaldepositionen til kategori 1-natur (ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder) må højst udgøre 0,7 kg N/ha/år (ingen kumulation med andre husdyrbrug) 0,4 kg N/ha/år (kumulation med ét husdyrbrug) eller 0,2 kg N/ha/år (kumulation med 2 eller flere husdyrbrug). Nærmeste kategori-1 natur er Tryggevejlede Ådal (Natura 2000-område nr. N149, Habitatområde nr.: H132), beliggende ca. 2 km mod øst. Den totale ammoniakdeposition fra produktionen til området er beregnet til 0,1 kg N/år og mer-depositionen til 0,0 kg N/år. Der sker ikke en kumulation med øvrige husdyrbrug, idet disse er for små og ligger for langt væk fra området.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastlægger desuden, at totaldepositionen til kategori 2-natur (højmoser, lobeliesøer, overdrev (>2,5 ha), heder (>10ha) omfattet af §3 i naturbeskyttelsesloven) højst må

udgøre 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori-2 natur er et overdrev ved tryggevælde Å beliggende ca. 2,1 km mod øst. Den totale ammoniakdeposition fra produktionen til området er beregnet til 0,1 kg N/år og merdepositionen til 0,0 kg N/år. Der sker ikke en kumulation med øvrige husdyrbrug i området.

Det gælder desuden, at merdepositionen til kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper ikke omfattet af kategori 1 og 2) højst må være 1 kg N/ha/år. Beregninger for ammoniakafsætning til naturtyperne er foretaget i husdyrgodkendelse.dk

Tabel 7.1.1.: beregning af ammoniakdeposition til kategori 1-3 naturtyper

Navn	kategori	Afstand, m	Totaldeposition, kgN/ha	Merdeposition, kgN/ha
Mose – nord	3	850	0,1	0,1
Mose – nord-øst	3	1.100	0,2	0,2
Natura 2000-øst (Tryggevælde Å)	1	2.200	0,1	0,0
Tryggevælde mod øst	2	2.000	0,1	0,0
Mose - øst	3	650	0,3	0,2
Sø - syd	3	450	0,4	0,3
Skov – syd-øst	3	190	1,4	0,6

7.2. Ammoniakbelastning af yngle- rasteområder for bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 11, jf. § 7, samt af husdyrgodkendelseslovens § 13, at Kommunen ikke kan godkende projekter, der kan skade eller ødelægge naturlige yngle- og rasteområder for bilag IV-dyrearter, eller ødelægge bilag IV plantearter i alle deres livsstadier.

På den baggrund har Stevns Kommune foretaget en vurdering af udvidelsens påvirkning af potentielle levesteder for bilag IV-arter.

Ud fra Stevns Kommunes kendskab til området, er der ikke forekomster af bilag-IV-arter i naturområder omkring ejendommen. Såfremt de forefindes, vurderer Stevns Kommune, at påvirkningen vil være af underordnet betydning, da der i forvejen drives intensivt landbrug i området. Der findes en screening for projektets betydning for bilag IV-arter i Stevns Kommune, som bilag bagerst i denne godkendelse.

8. MILJØLEDELSE

Der gøres opmærksom på, at med offentliggørelsen af BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og svin den 21. februar 2017 skal IE-husdyrbrug, jf. § 42 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, for at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold, gennemføre og overholde et miljøledelsessystem.

Miljøledelse er et værktøj, der sikrer, at miljølove overholdes, hvor der er overblik over forbrug, og at der løbende arbejdes med miljøforbedringer og ressourcebesparelser.

Stevns Kommune henviser til at der anvendes et miljøledelsesværktøj, som kan hjælpe husdyrbruget gennem processen med at indføre miljøledelse.

Der vil blive stillet vilkår til indførelse af miljøledelse på virksomheden.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

Det forventes, at det ansøgte projekt er fremtidssikret og at det vil give gode arbejdsforhold for ejer og medarbejdere og at det vil give en god dyrevelfærd på ejendommen.

Det vurderes, at den valgte placering til den nye stald er den mest optimale placering på ejendommen i forhold til udnyttelsen af byggefeltet, hensyn til naboer, naturområder, logistik, ressource forbrug, smittebeskyttelse m.v.

Det er ikke muligt at placere stalden andre steder da dette vil give uhensigtsmæssigheder i forhold til foder, levering og afhentning af dyr og generel logistik på ejendommen.

9.1. 0-alternativet

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et miljømæssigt og et dyrevelfærdsmæssigt perspektiv vil dette være uhensigtsmæssigt, idet der ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet.

Desuden vil der ved et 0-alternativ ikke blive udarbejdet en miljøgodkendelse for ejendommen. Der vil således ikke ske regulering af bedriften via vilkår stillet i miljøgodkendelsen.

10. HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ansøger anfører at i tilfælde af husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

Stevns Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår til hvilke foranstaltninger der skal foretages ved ophør, hvilket sammen med de generelle regler vurderes at være tilstrækkeligt for at undgå forurening og uhygiejniske forhold i forbindelse med ophør af produktion på ejendommen.

11. BILAGSOVERSIGT

- Bilag 1: Lovgivning og andet grundlag for miljøgodkendelsens indhold
- Bilag 2: Udpegningsgrundlag
- Bilag 3: Vurdering af påvirkning af bilag IV-arter
- Bilag 4. Oversigt over gældende vilkår
- Bilag 5: Afløbsplan
- Bilag 6: Transportveje
- Bilag 7: Erklæring om opbevaringskapacitet
- Bilag 8: Beregninger på gyllekølingsanlæg
- Bilag 9: Indkomne hørings svar

Bilag 1 Lovgivning og grundlag for vilkår

Godkendelsens vilkår er meddelt på baggrund af Stevns Kommunes vurderinger som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Lov nr. 1572 af 20. december 2006, om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer
- Bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016. af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 374 af 19. april 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- EF-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet).
- Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).
- Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Version 2.0, digital vejledning, tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>
- Vejledning nr. 2/2001 Lugtvejledningen
- Vejledning nr. 6/ Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1997 Kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning
- Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.
- Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug
- Vejledning nr. 12/1992 om håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, udgivet af FMK
- vejledning vedr. sagsvurdering for lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af husdyrbrug (med opdaterede tålegrænser for naturtyper 2005)
- Institut for miljøvidenskab, (2010): Deposition af N-komponenter 2009 – kommuner
- Århus Universitet: (2013) Tålegrænser for Dansk Natur. Opdateret landsdækkende kortlægning af tålegrænser for dansk natur og overskridelser heraf.

Udover vilkårene i denne godkendelse, er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende lovgivning.

- Bekendtgørelse nr. 699 af 23. juni 2017, af lov om miljøbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017, af lov om naturbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 127, af 26. januar 2017 lov om vandløb
- Bekendtgørelse nr.865, af 23. juni 2017, om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012, om affald
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012, om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft
- Lov nr. 1529, af 23. november 2015, om planlægning
- Bekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, af museumsloven
- Bekendtgørelse nr. 845 af 23. juni 2017, om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøgodkendelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Bilag 2. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området nr. 149 (H132)
Tabel 1: Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H 132

Nr.	Naturtyper
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1330	Strandeng
2130	Grå/grøn klit
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våd eng
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
3260	Vandløb med vandplanter
3270	Vandløb med tidvist blottet mudder med enårige planter
7230	Rigkær
91E0	Elle- og Askesump

Tabel 2: Arter på udpegningsgrundlaget

Artskode	Art
1013	Kildevældsvindelsnegl
1014	Skæv vindelsnegl
1903	Mygblomst

Tabel 3: Udpegningsgrundlaget for F 89 omfatter følgende fuglearter, der skal kunne leve og formere sig i området

Nr.	Fugleart	Ynglende	Trækkende
A075	Havørn	X	
A081	Rørhøg	X	
A119	Plettet Rørvagtel	X	
A132	Klyde	X	
A151	Brushane	X	
A151	Splitterne	X	
A193	Fjordterne	X	
A194	Havterne	X	
A195	Dværgterne	X	
A236	Sortspætte	X	
A037	Pibesvane		X
A038	Sangsvane		X
A036	Knopsvane		X
A043	Grågås		X
A045	Bramgås		X
A103	Vandrefalk		X
A140	Hjejle		X
A050	Pibeand		X
A054	Spidsand		X
A056	Skeand		X
A061	Troldand		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet Skallesluger		X

A070	Stor Skallesluger		X
A125	Blishøne		X

Tabel 4: Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde

Nr.	Art
1014	Skæv Vindelsnegl
1166	Stor Vandsalamander
1365	Spættet sæl
1903	Mygblomst

Bilag 3. Vurdering af påvirkning af Bblag IV Arter

Navn på plan	Vandgabsgaarden, Stigbrovej 20 4652 Hårlev
Dato for screeningen	12.06.17
Screenet af	Steen Roed

Arter	Påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Pattedyr			
Bredøret Flagermus (<i>Barbastella barbastellus</i>)		X	Vurdere ikke at have betydning for arten.
Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)		X	Ikke kendt i området.
Becsteins flagermus (<i>Myotis bechsteinii</i>)		X	Er umiddelbart ikke kendt fra området.
Brandts flagermus (<i>Myotis brandtii</i>)		X	Er umiddelbart ikke kendt fra området.
Vandflagermus (<i>Myotis daubentonii</i>)		X	Vurdere ikke at have betydning for arten.
Skægflagermus (<i>Myotis mystacinus</i>)		X	Er umiddelbart ikke kendt fra området.
Frynseflagermus (<i>Myotis nattereri</i>)		X	Ikke kendt i området.
Brunflagermus (<i>Nyctalus noctula</i>)		X	Vurdere ikke at have betydning for arten.
Langøret flagermus (<i>Plecotus auritus</i>)		X	Er umiddelbart ikke kendt fra området.
Sydflagermus (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	Vurdere ikke at have betydning for arten.
Skimmelflagermus (<i>Vespertilio murinus</i>)		X	Vurdere ikke at have betydning for arten.
Troldflagermus (<i>Pipistrellus nathusii</i>)		X	Vurdere ikke at have betydning for arten.
Pipistrelflagermus (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)		X	Er umiddelbart ikke kendt fra området.
Dværgflagermus (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)		X	Vurdere ikke at have betydning for arten.
Hasselmus (<i>Muscardinus avellanarius</i>)		X	Ej relevant.
Birkemus (<i>Sicista betulina</i>)		X	Ej relevant.
Odder (<i>Lutra lutra</i>)		X	Ej relevant.
Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>)		X	Ej relevant.
Krybdyr			
Markfirben (<i>Iacerta agilis</i>)		X	Der er ikke observationer fra området.
Padde			
Klokkefrø		X	Findes ikke i Stevns Kommune

Arter	Påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
(Bombina bombina)			
Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)		X	Det vides ikke om arten er tilknyttet de mergelgrave som er beliggende tættest på. Påvirkningen betragtes dog som meget begrænset.
Løgfrø (<i>Pelobates fuscus</i>)		X	Findes ikke i Stevns Kommune
Løvfrø (<i>Hyla arborea</i>)		X	Findes ikke i Stevns Kommune
Spidssnudet frø (<i>Rana arvalis</i>)		X	Det vides ikke om arten er tilknyttet de mergelgrav som er beliggende tættest på. Påvirkningen betragtes dog som meget begrænset.
Springfrø (<i>Rana dalmatina</i>)		X	Findes ikke i Stevns Kommune
Strandtudse (<i>Bufo calamita</i>)		X	Findes ikke på pågældende lokalitet.
Grønbroget tudse (<i>Bufo viridis</i>)		X	Findes ikke på pågældende lokalitet.
Fisk			
Snæbel (<i>Coregonus oxyrhyncus</i>)		X	Findes ikke i området.
Insekter			
Bred vandkalv (<i>Dytiscus latissimus</i>)		X	Arten findes ikke i Stevns Kommune.
Lys skivevandkalv (<i>Graphoderus bilineatus</i>)		X	Arten findes ikke i Stevns Kommune.
Eremit (<i>Osmoderma eremita</i>)		X	Ej relevant.
Sortpletet blåfugl (<i>Maculinea arion</i>)		X	Arten findes ikke i Stevns Kommune.
Grøn mosaikguldsmed (<i>Aeshna viridis</i>)		X	Arten findes ikke i Stevns Kommune.
Stor Kærguldsmed (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)		X	Arten findes ikke i Stevns Kommune.
Grøn Kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)		X	Arten findes ikke i Stevns Kommune.
Muslinger			
Tykskallet malermusling (<i>Unio Crassus</i>)		X	Ej relevant.
Planter			
Enkelt månerude (<i>Botrychium simplex</i>)		X	Ej relevant.
Vandranke (<i>Luronium natans</i>)		X	Ej relevant.
Liden Najade (<i>Najas flexilis</i>)		X	Ej relevant.
Fruesko (<i>Cypripedium calceolus</i>)		X	Ej relevant.
Mygblomst (<i>Liparis loeselii</i>)		X	Arten er udpegnings grundlag for Natura 2000 Tryggevælde å. Ej relevant for området.
Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)		X	Ej relevant.

Arter	Påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Krybende sumpskærm (<i>Helosciadium repens</i> / <i>Apium repens</i>)		X	Ej relevant.

Bilag 4. Oversigt over gældende vilkår

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i godkendelsen og dennes vilkår, samt i det ansøgningsmateriale der er indkommet til Stevns Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre den generelle lovgivning stiller skærpede krav. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene.
2. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vandgabsgaarden, Stigbrovej 20, 4652 Hårlev, der er tilknyttet husdyrbruget under CVR nr.: 21 56 88 80
3. Eventuelt ejerskifte eller skift i driftsansvarlige, skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.
4. Godkendelsen bortfalder helt eller delvis, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra Godkendelsens dato.
5. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.

Produktionens omfang

6. Godkendelsen omfatter en udvidelse af svinebesætningen til 780 årssøer og 150 slagtesvin/polte (31-110 kg) og 27.600 smågrise. svarende til 308, 86 DE.

Nedbringelse af ammoniak

7. De nye staldafsnit skal indrettes med delvist spaltegulv, i henhold til ansøgningen.
8. Gyllekanalerne (i alt 1.040 m²) i de nye stalde er med træk-og-slip og skal forsynes med køleslanger der forbindes med varmepumpe.
9. Varmepumpen skal kunne levere en årlig køleydelse på mindst 14.248 KWh
10. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
11. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
12. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

13. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
14. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af kontrol af kølekredsens ydelse, afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmerne samt af sikkerhedsanordningen
15. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
16. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Indretning og drift

17. Staldindretning og dyrenes fordeling på stipladser skal være i overensstemmelse med beskrivelserne i denne miljøgodkendelse og beregningsoplysninger i it-ansøgningskema nr.: 96.997.
18. Der skal løbende udarbejdes produktionsrapporter, der skal gemmes i 5 år, og fremvises ved tilsyn
19. Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden, kunne fremvises kvitteringer for salg af smågrise samt slagterifregninger 5 år tilbage.
20. Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden, kunne fremvises opgørelser over råvare- og hjælpestofforbrug 5 år tilbage
21. Indvendig vask af stalde og inventar samt vask af vogne til transport af dyr, skal foregå med afløb til gyllebeholder eller særskilt beholder.

Affald

22. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer. Kvitteringerne skal opbevares i 5 år, således de kan fremvises ved tilsyn.
23. Farligt affald skal emballeres forsvarligt og opbevares på befæstet areal uden risiko for forurening af jord og grundvand
24. Spidse og skarpe genstande, herunder kanyler, skal opsamlet i brudsikre beholdere med låg. Beholderne skal være tørre og må ikke indeholde desinfektionsmidler.

Skadedyr

25. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
26. Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr.

Olie, brændstof og hjælpestoffer

27. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold.
28. Oplag af olie, kemikalier og brændstoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.

29. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller kant, så en mængde mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
30. Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof eller lign. skal sikres mod påkørsel.

Planforhold

31. Tilbygningerne og de nye stalde skal opføres i samme materialer, farve, taghældning og højde som det eksisterende byggeri.

Energi og vand

32. Det årlige energiforbrug skal registreres. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
33. Der skal installeres vandur eller lign., således at vandforbruget kan registreres. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

34. Al vask af materiel skal foregå på tæt plads med bortledning af spildevand til gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Husdyrgødning

35. Der skal altid være opbevaringskapacitet og/eller foreligge skriftlige aftaler til minimum 9 måneders oplag af gylle.
36. den nye gyllebeholder på 3.000 m³ skal til enhver tid være fast overdækket i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
37. Åbning af teltdugen på den nye beholder må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt ved fjernelse af bundfald.
38. Skader på teltoverdækning skal repareres inden for en uge. Såfremt skaden ikke kan udbedres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.
39. Der skal føres logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal gemmes i 5 år, og vises på forlangende
40. Håndtering af gylle skal altid ske under opsyn, således spild undgås.

Lugt

41. Omrøring af gylle må tidligst påbegyndes et døgn før udbringning.
42. Husdyrgødning, der er afsat i liggearealet i staldene, skal skrubes til gyllekanaler.
43. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
44. Ventilationssystemet skal løbende renholdes og justeres - mindst én gang om året (om foråret), i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
45. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen eftervise, at de i ansøgningen forudsatte lugtbidrag

overholdes. I det tilfælde, skal der udarbejdes en handlingsplan for reduktion af generne. Handlingsplanen skal godkendes af Stevns Kommune, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Transporter

46. Transporter til og fra ejendommen skal som hovedregel foregå på hverdage mellem kl. 6 og 18.

Støj

47. Virksomhedens støjbidrag til støjbelastningen i omgivelserne målt i dB(A) må ikke overskride nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag – fredag Kl. 7-18 Lørdag Kl. 7-14	Alle dage Kl. 18-22 Lørdag Kl. 14-18	Søn- og helligdag Kl. 7-22	Alle dage Kl. 22 - 7
55 dB(A)	45 dB(A)	45 db(A)	40 dB(A)

48. Spidsbelastningen for støjniveauet om natten må ikke overstige 55 dB(A) målt ved nabobeboelse eller dennes opholdsareal.
49. Hvis Kommunen skønner det nødvendigt, skal virksomheden for egen regning eftervise, at de stillede støjvilkår er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves en gang pr. kalenderår og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Rapporten med resultater af målinger/ beregninger skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter målingernes udførelse. Støjmålinger skal udføres under mest støjende driftsforhold.
50. Der vil i tilfælde af, at der ved måling konstateres overskridelser af støjvilkår, blive stillet krav om yderligere målinger, der dokumenterer, at vilkårene kan overholdes. Dokumentationsrapporter skal udarbejdes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen (pt. nr. 5 og 6/1984).
51. Udbedring af defekte og støjende kompressorer, ventilatorer og pumper skal ske straks.

Uheld

52. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan inkl. kortbilag på ejendommen. Beredskabsplanen skal beskrive hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig for alle, der færdes på bedriften. Den endelige beredskabsplan skal sendes til kommunen senest en måned efter, at miljøgodkendelsen tages i brug.
53. Pumpning af gylle, olie, restvand og andet, skal ske under opsyn.

Egenkontrol

54. Der skal som led i husdyrbrugets egenkontrol, føres logbog over følgende:

- Datoer for rengøring, service og udskiftning af staldmekanik (ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper og lignende)
- Dato for driftsuheld som kan medføre forurening fra virksomheden, samt beskrivelse af hændelsens omfang
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald

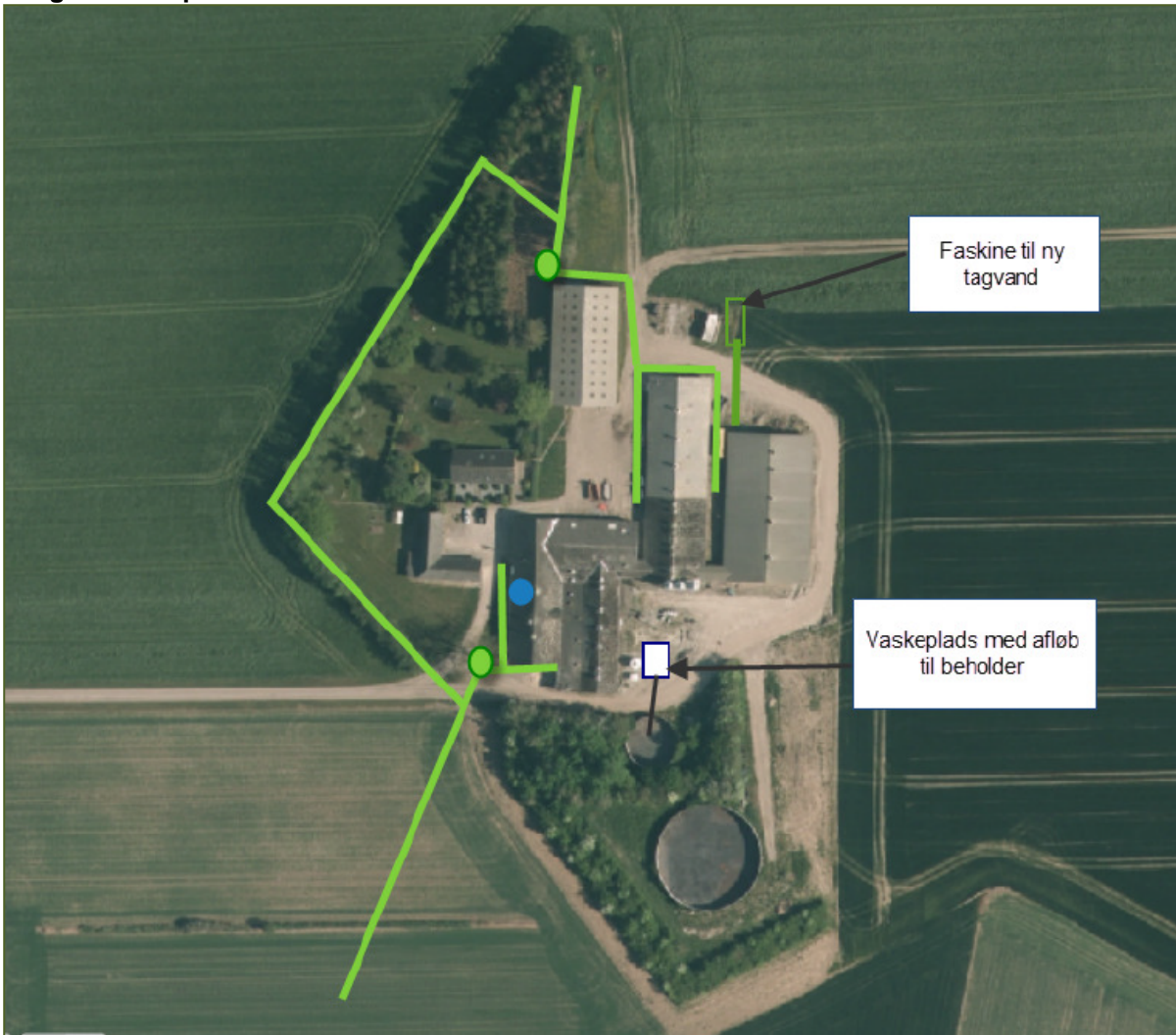
Miljøledelse

55. Husdyrbruget skal indføre et miljøledelsessystem, hvor den ansvarlige for husdyrbruget skal gennemføre og overholde nedenstående:
- formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
  - fastsætte miljømål
  - udarbejde en handlingsplan for de fastsatte miljømål
  - minimum en gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
  - minimum en gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet
56. ovenstående skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation.

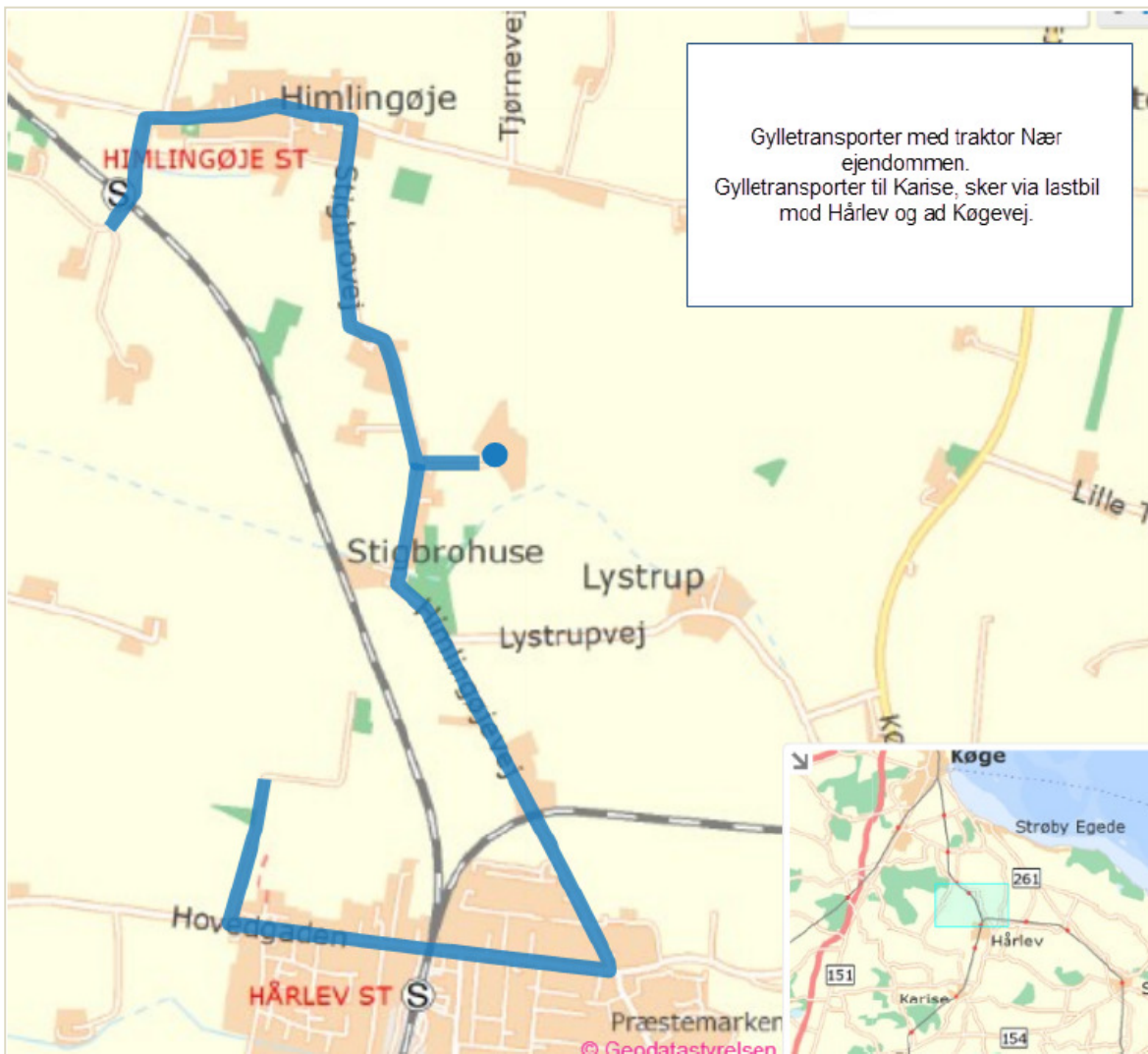
Ophør

57. Tilsynsmyndigheden skal straks have meddelelse om, når ejendommens dyrehold ophører.
58. Der skal på ejendommen træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og for at bringe ejendommen i miljømæssig forsvarlig tilstand. Herunder bortskaffelse af fodermidler, medicin, tømning og sløjfning af olietanke samt rengøring af staldbygninger og siloer.
59. Gyllekanaler og gylletanke tømmes og rengøres fuldstændigt for gylle enten i samme planperiode som dyreholdet ophører på ejendommen eller i næstkommende planperiode.

Bilag 5. Afløbsplan

Bilag 6. Transportveje

Bilag 7. Erklæring om opbevaringskapacitet
Erklæring om opbevaringskapacitet

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: Torben Degn Jensen

Adresse: Stigbrovej 20

Kommune: Stevns Kommune

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

Ton pr. årscyklus

Ton i alt

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:							
Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Løsg. delvis sp.	780	30	-	7,1		3.448
Årssøer farestald	Kassestier	780	30		7,1		1.326
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	27600	-	7,1	31		3.095
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv	150	-	31	110		76
I alt							7.944

I alt

Ca. 7.945
Opbevaringskapacitet af gylle

Beholder str.

% af opbevaring i

www.husdyrgodkendelse.dk

Lille gyllebeholder	600 m ³	Ca. 9 %
Stor gyllebeholder	2.000 m ³	Ca. 45 %
Ny beholder	3.000 m ³	Ca. 46 %

I alt

6.600 m³
100%

Svarende til opbevaringskapacitet på over 9,8 måneders produktion.

Beregningen er udført af: Hanne H. Østergaard, Gråkjær Miljøcenter

Dato: Maj 2017

GRÅKJÆR MILJØCENTER
 Lundvej 24
 DK-8700 Horsens
 Tel. +45 96 13 55 55

Underskrift/stempel: _____

Bilag 8. Beregninger på gyllekølingsanlæg

Torben Degn Jensen
Stigbrovej 20
4652 Hårlev

klimadan

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): **T38765**
Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Miljø

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiblad af 26.01.2011 omkring køling af gylle i svinestalde.

Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.
Der etableres gyllekøling i 550 m² med træk-og-slip system og 0 m² med linespil.

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og der kan forventes en reduktion i ammoniakfordampningen fra stalden på ca. 10,2 %, hvilket svarer til en gennemsnitlig køleeffekt på 13,6 W/m².
Den procentvise udnyttelse af varmen er udregnet til 100 %.

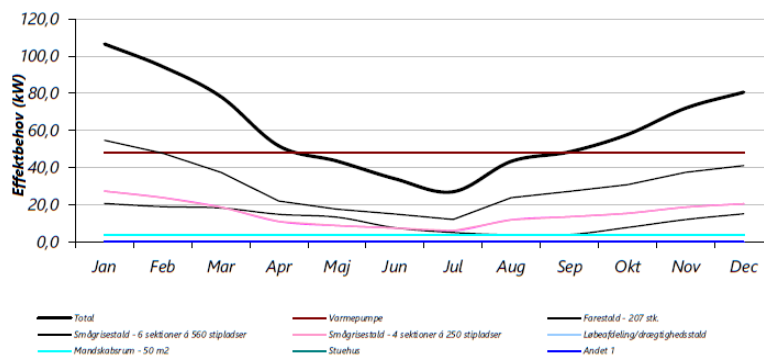
I husdyrgodkendelse.dk indtastes varmepumpens driftstid til 8.760 timer pr. år. I ammoniakreduktion indtastes den ovenfor udregnede værdi.

Energi

	Effektbehov	Energibehov
Smågrisestald - 4 sektioner á 250 stipladser	27,4 kW	25.000 kWh
Smågrisestald - 6 sektioner á 560 stipladser	54,7 kW	84.000 kWh
Farestald - 207 stk.	20,7 kW	108.799 kWh
Løbeafdeling/drægtighedsstald	0,0 kW	- kWh
Mandskabsrum - 50 m ²	3,8 kW	10.791 kWh
Stuehus	0,0 kW	- kWh
Andet 1	0,0 kW	- kWh
Samlet behov	106,5 kW	228.591 kWh

Ovenstående energimængde svarer til et årligt forbrug på ca. 26900 L. fyringsolie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er lavet på baggrund af oplysninger fra kunden samt Klimadans erfaringer.

14-07-2017

Ole Fries Grønnebæk

Dato

Kontaktperson - Klimadan A/S

Bilag 9: Høringssvar

Kommentar fra Hårlev Vandværk:

Haarlev vandværk har modtaget høringsudkast vedr. udvidelse af husdyrproduktion på ovennævnte adresse.

Ved gennemlæsning af hørings udkast på Stevns Kommunes hjemmeside : <https://stevns.dk/om-kommunen/hoeringer-offentliggoerelser> Står der i udkastet nævnt at ejendommen forsynes med vand fra Haarlev vandværk,

Dette er ikke korrekt.

Stevns Kommunes kommentar:

Tak for information, det skal blive rettet i vores registreringer.

Kommentar fra omboende:

Vedr. ovenstående Miljøgodkendelse, nærer vi en vis skepsis.

Vi har allerede i dag – om end uregelmæssigt – lugtgener fra svineproduktionen. Vi har aldrig fundet anledning til at klage, da produktionen lå der før vi flyttede til.

Men med baggrund i dette og en mere end fordobling af produktionen, mener vi at der ikke længere er tale om almindelig landbrugsproduktion, men nærmere en industriel produktion, hvor generne vil blive uoverkommelige og derved have væsentlig indflydelse på vores hverdag – ligesom vi kan frygte, at få svært ved at få vores bolig solgt, når den tid kommer. Vi mener derfor at med denne større produktion, burde fabrikken ikke opføres på landet – men derimod i et dertil indrettet fabriksområde.

Vi håber på forståelse for vores bekymringer og ser frem til at høre.

Kommunens kommentar

Tak for jeres høringssvar.

Jeg har fuld forståelse for jeres skepsis omkring hvilke lugtgener husdyrbruget vil medføre for fremtiden.

Det er således, at det er blevet sagsbehandlere og ansøger pålagt, at anvende Miljøstyrelsens online-ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk til beregning af forurening fra husdyrbrug, når der søges om godkendelse. I dette system beregnes der også på, om husdyrbruget vil medføre væsentlige lugtgener for omgivelserne. Det er blevet bestemt fra Miljøstyrelsen, hvad de nærmeste naboer til et husdyrbrug, må acceptere af lugtpåvirkning, og disse grænser er anvendt i beregningssystemet, for at se, om husdyrbruget kan overholde lugtgenekriteriet. I disse beregninger indgår oplysninger om dyretyper, antal dyr på stald ad gangen, vægklasser, staldsystemer og ejendommenes placering i forhold til hvor vindpåvirkningerne som oftest kommer fra.

Kan et husdyrbrug ikke overholde geneafstanden for lugt, kan og må kommunen ikke meddele godkendelse - omvendt - hvis husdyrbruget overholder lugtgeneafstanden, har kommunen ikke mulighed for at meddele afslag på baggrund af lugt, selv om vi udmærket er klar over at lugt er en diffus ting at beregne på, og opleves individuelt af omkringboende.

Til spørgsmålet om ejendomsvurderingen, ligger det desværre ikke indenfor husdyrgodkendelseslovens muligheder at tage de hensyn, når der meddeles miljøgodkendelse.

I kan på mange måder have ret i, at det i flere tilfælde ville være hensigtsmæssigt at placere større husdyrbrug i industriområder, da der i disse områder er en højere tærskel for gener, og der som regel ikke er boliger. Desværre er det sådan på nuværende tidspunkt, at det ikke er lovligt at placere husdyrbrug i områder der er udlagt til industri. Husdyrbrug må med de nuværende regler udelukkende placeres i landzone.

Jeg håber I fik svar på jeres spørgsmål og overvejelser.